

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na redno izdajo „Edinosti“ stane: letno 20 K., pol leta 10 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrančovan pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GÖDINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilniški račun št. 841-652. TELEFON št. 1157.

Izbija vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avš. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 78 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K., vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZOJAVNE VESTI.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 23. Knez Windschgrätz je otvoril sejo ob 1. uri 30 min. Zaprisežena sta bila nova člena zbornice Adamek in knez Sapicha, prvi v češkem, drugi v poljskem jeziku. Potem se je predsednik v toplih besedah spominjal umrlega člena barona Plapparta, kar je zbornica stoje poslušala. Na to je zbornica vsprejela več zakonskih načrtov v vseh čitanjih, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri ob 11. uri predpoludne.

DUNAJ 23. Jutri bo gospodska zbornica razpravljala proračunski provizorij.

Japonska eskadra v Trstu.

DUNAJ 23. „Polit. Corresp.“ poroča: Iz oklopnih križark „Tsukuba“ in „Hilozo“ sestojča japonska eskadra pod poveljstvom kontreadmirala Giuina obišče Trst še le meseca septembra.

Kulturni boj na Francoskem.

ST. BRIEUC (dep. Cotes du Nord) 23. O priliki izvedbe zakona o ločitvi so se župnik Guincan in njegovi kapelani branili umakniti se iz župnišča. Zato sta včeraj obkolila hišo batalijon 48. pešpolka in orožništvo. Razbili so vrata ter so po podprefektu in policijskem komisarju s silo odstranili duhovščino. Prebivalstvo je priredilo duhovščini ovacije.

Grozen rodbinski drama.

KODANJ 23. V vasi Tirs pri Holstebro je žena obesila tri otroke nekega kolarja, kateremu je gospodinjala, potem pa svoje tri otroke in se je potem ustrelila. Vzrok groznemu činu je obup oziroma maščevanje, ker so jej za avgust odpovedali stanovanje.

Požar.

ROŽNAVA 23. (Ogr. biro) V Silici so neznani storilci zažgali škedenj. Kmalo je bilo 25 hiš in postranskih poslopj v plamenu. Škode je 100.000 kron. Zgorela je tudi ena ženska. En mož je bil težko ranjen, tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Bolgarsko vseučiliščno vprašanje.

SOFIJA 23. Bolgarska književna družba, ki zastopa tukaj mesto akademije znanosti, je poslala knezu spomenico, v kateri oboja rešitev vseučilišnega vprašanja po novem naučnem ministru, ki je imenoval gimnazijske profesorje vseučiliščnimi profesorji, ter zahtevajo, da se vzpostavijo avtonomne pravice vseučilišča ter prejšnji status quo pred razpustom vseučilišča.

Roparski napad ciganov.

ROŽNAV 23. (Ogr. biro) Včeraj je ciganska banda prišla v vas Bezete. Šest ciganov je udrl v hišo sodnika, katerega žena je bila sama doma. Štirje cigani so pričeli daviti ženo, dočim so drugi oplenili hišo in tudi občinsko blagajno. Neka deklica, ki je šla slučajno mimo, je klicala na pomoč, vsled česar so cigani zbežali pustivši na pol mrtvo žensko. V Pelzicu so jih pa vjeli orožniki.

Vseučiliščni profesor obojen na smrt.

KARLSRUHE 23. Vseučiliščni profesor dr. Hau, ki je bil obtožen, da je zavratno umoril svojo taččo vdovo Monitor, je bil obojen na smrt. Zvečer je prišlo pred sodnijsko palačo do velikih nemirov. Posredovati je moralo vojaštvo.

Obojen na smrt.

PARIZ 23. Porotno sodišče depart. Seine je obsodilo na smrt Solailanta, ki je 11-letno Marijo Erbelding v Parizu posilil in nato usmrtil.

PODLISTEK.

Jetnik v Kavkazu.

Povest grofa Leva Tolstega. 7
Poizvedoval je pri Abdulu: „Kdo je ta stari mož?“
Nato je odgovoril Abdul: „Imeniten mož! Kakšen mož! Veliko Rusov je usmrtil. — In bogat je bil. Imel je troje žen in osem sinov. Vsi so živeli skupaj. Tu so prišli Rusi, razdajali aul in mu ubili sedem sinov. En sin se je udal Rusom. Starec je šel k Rusom in se izročil sam. Tri mesece je živel pri njih, našel sina, ga usmrtil in zbežal. Od tistega časa ni šel več na vojno, romal je v Meko in molil. Zato ima turban. Kdor je bil v Meki, se imenuje hadži in nosi turban. On ne ljubi svojih bratov; te usmrtili, je velel; jaz pa te ne morem usmrtili — plačal sem za-te denarja; tudi te imam rad, Ivan; jaz bi te niti ne pustil odtod, da nisem dal svoje besede.“ Smejal se je in lomil po rusko: „Ti, Ivan, dober; Abdul dober.“
Zopet je minul mesec. Po dnevi je hodil

Deževno vreme na Kitajskem.

SANGAJ 23. (Nem. kab. družba) Mrzlo deževno vreme v Srednji Kitajski traja še dalje. V nevarnosti je letina bombaža.

Katastrofa parnika „Columbia“.

EUREKA (Kalifornija) 23. (Reuterjev biro) Število oseb, ki so utonile povodom katastrofe „Columbijske“ cenijo sedaj na 69. Izkrcalo se je 144 živih potnikov. Poročajo, da so dobili štiri rešilne čolne, v treh je bilo skupno 46 oseb.

Odpuščeni delavci.

STOKHOLM 23. V 14 švedskih papirnih tovarnah so danes odpustili 3000 delavcev. Vzlic temu hočejo nadaljevati delo v tovarnah.

Državni tajnik v Meksiki.

PARIZ 23. „Agence Havas“ poroča iz Washingtona: Državni tajnik Root odputuje v kratkem v Meksiko.

Po odstopu korejskega cesarja.

SANGAJ 23. (Nem. kab. družba) Bivši korejski cesar se nastani brzkone v Tsingtau, kjer je bil pred meseci na ukaz korejske vlade kupljen neki dvorec.

SEUL 23. Viskont Ujaši je tekom nekega razgovora izjavil, da je odpoved korejskega cesarja, ki se je izvršila ravno ob njegovem prihodu v Seul, njega popolnoma presenetila in je v nasprotju z njegovimi lastnimi načrti. Niti on niti japonska vlada nista uplivala na cesarjevo odpoved. Ako bi ga bili vprašali, ne bi bil on tega svetoval. Korejsko prestolje se nima od Japonske ničesar bati, toda Japonska treba, da preosnuje upravo Koreje.

PARIZ 23. „Agence Havas“ poroča iz Seula: Zdi se, da so japonske čete, ki jih je novi cesar pozval zopet napravile red.

RUSIJA.

Nove ruske oklopnjače.

BEROLIN 23. Iz Petrograda poročajo: V baltiški ladjedelnici in v oni admiralitete delajo priprave za gradnjo več ogromnih oklopnjač, katerih vsaka bo imela po 22.000 ton. Načrte je izdelal tehniški urad ministerstva vojne mornarice. V prvič se bodo na teh ladjah uvedli kotli z nafto, ki popolnoma konsumirajo kurivo, ne da bi se pri tem kadilo. Zato bodo odveč dimniki in tudi kurjačev ne bo treba toliko.

Državni zbor.

DUNAJ 23. Na današnji definitivni volitvi predsedstva je bil dr. Weisskitchner s 315 od 333 oddanih glasov izvoljen predsednikom. 18 glasovnic je bilo praznih, dr. Weisskitchner se je v kratkih besedah zahvalil za izvolitev ter je prosil za izdatno podporo od strani zbornice. (Živahna pohvala.)

Na volitvi obeh podpredsednikov zbornice je prvi podpredsednik dr. Začek dobil od 248 veljavno oddanih glasov 244, drugi podpredsednik dr. Starzynski od 214 veljavnih glasov 212. Pri volitvi Starzynskega je bilo oddanih skupno 336 glasov.

Ko sta se oba podpredsednika zahvalila na izvolitvi, je zbornica prešla k prihodnji točki dnevnega reda ter je izvolila nekoliko nadomestnih členov v peticijski odsek. Nato je zbornica razpravljala predlogo, s katero odobri Avstrija 3 odstotkov carinsko povišanje Turčije. V debato je posegel tudi posl. Redlich, ki je naglašal, da smatra vspehe Avstrije in Rusije v Macedoniji kakor nepovoljne. Zahteval je, naj se predloži modra

knjiga o razmerah v Macedoniji. Priporočal je povspesjevanje intenzivnega uvoza v Orijentu potom unanjega vrada ter je zagovarjal modernizacijo in demokratizacijo diplomatskega zbora.

Potem je bila predloga vsprejeta nespremenjena, nakar je zbornica po kratki debati vsprejela zakonski načrt glede kovanja jubilejskih novcev.

Posl. Udržal je potem poročal o svojem predlogu radi povišanja melioracijskega fonda od 4 na 8 milijono v kron.

Posl. Udržal je povdarjal pomen melioracij ne le za poljedelstvo, ampak za skupno prebivalstvo države ter je pokazal na dolžnost vlade, da pomaga poljedelstvu, ki se nahaja v krizi.

Govorniki, ki so posegli v debato, so naglašali bedo svojih dežel ter najtopleje podpirali predlog Udržala.

Posl. Stanek je stavlil resolucijo, ki zagovarja vstanovitev melioracijskega fonda za bedno prebivalstvo. Nato je bila seja prekinjena. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoludne.

Dr. Začek se je danes po svoji izvolitvi podpredsednikom zahvalil za izvolitev v češkem jeziku, kar je vzbudilo splošno pozornost.

Nekoliko pripomb k govoru poslanca Pittonija.

I. Včeraj že smo naglasili, da več del tega, kar je socialni demokrat in zastopnik I. tržaškega volilnega okraja g. Valentin Pittoni izvajal ob svojem prvem nastopu v zbornici na Dunaju, bi gotovo rad podpisal in podčrtal sleherni italijanski nacionalec. Res, kaj primerno je neki nemški list označil tendencijo Pittonijevega prvega nastopa, rekši: „Ni stavlil nobene nove zahteve in od nobene ni odstopil“. To se pravi: Pittoni si je prilastil ves nacionalni program italijanskih nacionalistov!

In najbolj jasno je bilo to v onih pasajah v govoru Pittonijevem, kjer je izrekel grajo bivšim italijanskim poslancem. Ni grajal namreč ničesar na narodnih postulatih Italijanov, ampak grajal je poslance, ker niso znali doseči tega, kar so zahtevali.

No, kakor rečeno, to nas ni presenetilo. Le odkritost, s katero si je g. Pittoni privojuil ves nacionalistični program, nas je presenetila. Ali da se umejemo: nikakor nam ni namen, da bi hoteli to odkritost pisati g. Pittoniju v knjigo grehov. Ne, nam mora biti taka odkritost le ljuba, ker le olajšuje narodni stranki uravnavanje svojega razmerja do družih strank.

Namen naš torej ni, da bi se razgrevali radi tega, ker je g. Pittoni razkril italijanska čutstva v srcu svojem. Le zavrniti hočemo nekatera njegova izvajanja, ki niso v soglasju z resnico, oziroma s praktično vsakdanjo politiko stranke, ki jo vodi isti g. Pittoni.

Tu pa tam je namreč socialistični govornik lepo teoretiziral in marsikaj njegov zaključek bi veljal, če bi bile premise, na katere je gradil svoje trditve, tudi res veljavne. Ali to je ravno karakteristično na stranki, ki jo vodi g. Pittoni: dejanja se le prepogosto ne vjemajo z besedami. Tu vam je na primer g. Pittoni govoril med drugim o zahtevi po uvedanju splošne volilne pravice

ji čez glavo, je gledala še ena gora. Gozd se je temnil po soteskah. Gore in gore — više in više se dvigajo — in sneg zgoraj lesketa kakor sladkor. In više nego vse te bele gore kipi siva kopa mogočno v nebo. Ravno take gore — na vzhodu, na zahodu. Megle se valé po soteskah, v katerih leže posamič auli. To vse je tatarska zemlja.

Zilin je gledal na rusko stran: pod njim, daleč proč, rečica, vas, vrtovi okrog in okrog; ob rečici, enako majhnim punčikam, čepé ženske in izpirajo. Zadaj stoji nizka gora, ki je stopničasto presega dvoje z gozdom poraslih vrhov; med gorami plava moten blesk kakor daljen dim. Zilin se je spominjal, kje je solnce, ko je živel v trdnjavi, vzhajalo in kje je zahajalo. Tam v dolini, in premišljeval, mora biti naša trdnjava — tjakaj, med te dve gori, mora bežati.

Solnce se je nagibalo k zatonu; rdečkast blesk ovija bele gore; in zdaj se je zmrčilo in črne sence so se zgrinjale; megle so vstajale iz kotlin; v dolini, kjer je ležala zaželjena trdnjava, je žarelo kakor ogenj. Zilin je napenjal oči — in tu je vzkliknilo v njem: dim v dolini je od trdnjave!

Pozno je postajalo že. Z minareta je klical mulla. Pastirji so gnali črede domov, gora je strmo kipela kvišku; za njo, segajoč

krave so mukale. Fant je priganjal, da bi se vrnila. Zilin pa se je le težko mogel ločiti.

Šla sta domov. Zdaj poznam smer, si je mislil Zilin; ura bega je prišla. Hotel je pobegniti že to noč. Mesec je bil v zadnjem kraju, tema mu bo dobra zaveznica na begu.

Na nesrečo so se vrnil Tatarji že zvečer. Niso prišli kakor drugokrat, ko so gnali pred seboj živino in veselo prihajali domov. To pot niso bili uplenili ničesar; namestu plena so imeli na sedlu mrliča, brata rdečega. Prišli so hudi.

Vsi so se zbrali h pogrebu. Tudi Zilin je stopil iz svojega zaboja. Zavili so mrliča v rjuho. Brez krste so ga nesli pod platane za vasjo in ga položili na travo. Mula je prišel. Starci so stopili vkup, si ovili kučme z rutami, se sezuli in počenili.

Spredaj Mula, za njim v dveh vrstah po trije starci. Povešene glave so molčali dolgo. Slednjic je Mula dvignil glavo in zaklical: „Alah!“ Dvignili so glave, jih zopet povesili in sedeli tako dolgo, molče, nepremično... Zopet dvigne Mula glavo: „Alah! Alah!“ odmeva. Zopek molk — mrtvec na travi in živi se ne ganejo. Samo veter je slišati, kako šumi v perju platan.

Zdaj je bral Mula molitve; vsi so vstali in nesli na rokah mrliča k jami; kakor kaka

1) Mohamedanski duhoven.

dnevniku „Petit Journal“, ki izhaja v 1.200.000 izvodih in ima preko 2 milijona čitateljev, napisala članek, ki začena geslom „Na zdar!“ Tu pravita, da je to češki pozdrav navdušenih vrst, „ob katerem se usta smeji, prsa vzdiguje in tresoče se roke mahajo s klobuki v zraku.“ In dalje: „Bili smo opozorjeni, da bo francoska delegacija pozdravljena na Češkem kar najpriserčneje, ali resničnost presega tisočkrat vse, kar smo pričakovali.“ Razpisujoč se o ovacijah na poti iz Podmokel nadaljuje članek: „V Pragi je bil namreč vsprejem navdušen — ne, ta beseda ni dosti močna — ampak strasten, frenetičen!“ — In dalje pravi: „Ali najkrasnejši trenotek je nastal ob vходу francoskih gimnazistov. Kakor naši pariški mestni svetovalci in delegacija francoskega tiska stanujejo na stroške praške občine v hotelu de Saxe, tako so tam tudi glavarji naših gimnazistov. Uro po našem prihodu prikazala se je pred hotelom četa Sokolov. Na mah je občinstvo zaplavilo ulico pred hotelom. Navstala je velika tišina, in tu je naenkrat iz velike množice zazvenela pesem, tisočglasni zbor, resen in globok kakor energično in vznesheno rodoljubje tega viteškega naroda — narodna himna češka. Ni si možno predstaviti lepše manifestacije v svoji priprosti. Pisateljska dvojica občuduje disciplino sokolsko, opisuje večerno slavnost na Zofinu predstavo v Narodnem divadlu, obisk na Hradčaneh in prekrasan razgled in končuje: „Ta obisk v Pragi je tako očaral nas vseh, da so naši utisi popolnoma premagani. Nikoli, nikdar ni bil noben vladar v Parizu tako vsprejet in pozdravljen, kakor so bili Francozi vsprejeti na Češkem.“

V drugem članku opisujeta avtorja podrobno dogodke na vežbališču, seveda s polnim priznanjem in navdušenjem nad prekrasno harmonijo točnosti in koncentrirata svoje utiske v besede: „Mase ploskajo navdušeno, strastveno. Kričijo, kličejo, akklamirajo. Telovadci in gledalci so spojeni v eni misli, v enem občutku. Nad njimi vesmi vznaha se duša očetnjave, razprostira nad njimi svoje peruti — domovina, ki jo hočejo braniti, iznova pridobiti — domovina za katero vsi ti mladi možje, patriciji, meščani in delavci v vzneshem bratstvu vežbajo svoje sile, napenjajo svoje moči in razplamenjajo svoja srca, spjujajo individualno močatost in energijo v najpopolnejšo skupno disciplino. — In zato je to gledišče tako veličastno, da daleko nadkričuje običajne sportovne vežbe — ker tu vidimo pred seboj napeto in zmagujočo voljo vstajajočega naroda, ki neče več umreti, ker občutimo, da vsaka kretnja, vsako počenjanje, vršeno tu za domovino in da teh 8000 src, kakor tudi srca onih 120.000 gledalcev plapolajo za isto misel in za isti ideal.“

Konečno opisuje tretji članek soprogov Régameyovih navdušenimi besedami in slikovitim slogom slavnosti na Staromestnem trgu, kjer se je Sokolstvo poklonilo mestu Pragi in pravi: „Po dovršenih govorih je ogromen zbor 40.000 glasov zbranih Sokolov in gledavcev zapel češko narodno himno, to pesem globoko in resno, pobožno in ravnotako bojevito, ki je prednešena tu na tem zgodovinskem mestu, izrazom neprimerljive mogočnosti. Kakor bi hoteli pozdraviti genija domovine, ki se vznaha nad radostnimi masami, klanjajo se praporji od vseh strani in vse glave so odkrite. Solze se bliščijo v mnogih očeh, ker gledišče je ginljivo in majestetično, ki mu more biti temelj samo jedinstvena misel Sokolstva. Zato imajo te slavnosti mnogo večji pomen, nego bi se moglo predvidjati. — Oživljajo in vzbujajo patriotično vero naroda, osamosveščujejo ga še bolj o njegovi moči, o njegovi hrabrosti in še topleje ga napolnjujejo čustvom bratstva, ki ga spaja z veliko slovansko rodbino, kjer so vsi ozko spojeni v skupno idejo ljubezni in nade.“ Na zaključku pa omenjata avtorja praktični in posebno narodno-gospodarski pomen bodočih francosko-čeških stikov ter opozarjata Francoze na razstavo, ki se priredi prihodnje leto v Pragi.

Spor med Ogrsko in Hrvatsko.
Srbske manifestacije za Hrvatsko.

Kakor poroča „Trgovinski Glasnik“ je na nekem vojaškem koncertu v Belemgradu

klet se je vlekla pod zemljo. Prijeli so mrliča za roke in noge, ga vpognili, ga spustili sedečega v grob in mu položili roki na život, kakor mora biti.

Nogajec je prinesel zelenega bičevja. Napolnili so z njim jamo, potem so jo brž zasuli; pomandrali so prst do gladkega in pokonec posadili k vzglavju kamen. Zopet so čepeli ob grobu in molčali dolgo.

„Alah! Alah! Alah!“ so vzdilnili in vstali.

Rdečebredec je razdelil denarja med starce, nato je vzel bič, se udaril z njim trikrat po čelu in šel domov.

Naslednjega jutra je videl Žilim, kako je peljal rdeči kobilu iz vasi; troje Tatarjev mu je sledilo. Rdeči je vrgel suktnjo s sebe in zavihal rokave. Kake korenjaške roke! Potegnil je bodalo in ga nabrusil ob kamnu. Tatarji so potisnili kobilu glavo navzgor, rdeči je pristopil, ji prerazal grlo, jo vrgel na tla in jo jel devati iz kože, trgaje s svojimi žilavimi pestmi. Prišle so ženske in deklice in so oprale čreva. Potem so razkosali kobilu in odnesli vse v kočo rdečega. Tam se je zbrala vsa vas, da obhaja pogrebščino.

(Pride še.)

igrala godba hrvatsko himno. Občinstvo je burno ploskalo ter klicalo: „Živeli Hrvati“, „Živela sloga srpsko-hrvatska“. Navdušenje je bilo toliko, da je morala godba himno ponavljati.

Karlovaški trgovci za bojkot madjarskega blaga.

Karlovaški trgovci so izdali na vse trgovce kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije proglas za bojkot madjarskega blaga.

Avstrija in Italija.

„Corriere della Sera“ poroča o nastopni izjavi dveh italijanskih politikov: „Ideal avstro-ogrškega ministra za vnanje stvari, barona Aehrenthala, bi bil, da po posredovanju Avstrije stopita v zvezo Nemčija in Rusija. Če tudi ta načrt doslej ni vspel, ker se Rusija še ni razdružila od Francozke, to še ne pomenja, da se taka zveza ne bo mogla skleniti v kratkem času. Italija se mora že sedaj pripravljati za ta slučaj, ki bo gotovo silno uplaval na balkansko vprašanje. Drugi dogodek, ki se kmalo pripeti, bi bil ta, da se Turška pridruži trozvezi.“

Afera Nasi v Italiji.

Preiskava v tej glasoviti aferi, ki vzbuja toliko senzacije in ki meče tako žalostno luč na kulturne razmere izlasti v južni Italiji, se vrši pridno. Glasom poročila v „Messaggero“ so sestavili trije komisarji na najvišjem sodišču nastopne zaključke, ki so jih predložili večerajšnji seji. Glede vprašanja oukazu za aretovanje so sklenili, da ta ukaz ostane v veljavi. Kar se tiče vprašanja, ali naj se Nasi začasno izpusti na svobodo, prepuščajo sodišču odločitev, kakor si že tolmači zadnji član poslovnega reda senata. Glede tega vprašanja komisarji niso bili jedneakega mnenja.

Tudi odbor vodstva socialistične stranke se je bavil s tem vprašanjem. In sicer se je posvetoval radi odgovora, ki bi ga bilo dati na pisma in brzojavke iz socialističnih krogov in zvez, ki hočejo vedeti kako se imajo vesti vspricho agitacije za Nasija. Odbor je storil korekten sklep. Priporočal je namreč somišljenikom v Siciliji, naj svoje stvari ne stavljajo v zvezo s to agitacijo. Tudi utemeljevanje tega sklepa je pravilno. Sedanje gibanje za Nasija — pravi — hoče stvari Sicilije navezati na toženca, ki je obdolžen navadnega zločinstva in to pod pretvezo, da je le politični proganjanec, dočim se je v resnici znal ob naklonjenosti organov justice odtezati skozi tri leta vsaki sodbi. Torej tudi vodstvo socialistične stranke smatra toli proslavljenega in popularnega bivšega ministra za to, kar je v resnici: za navadnega zločinca.

Drobne politične vesti.

Pokrajina „Berolin“. Iz Berolina poročajo, da namerava pruska vlada osnovati posebno pokrajino Berolin, z višim predsednikom na čelu.

Nemška banka v Perziji. Iz Teherana poročajo, da je parlament dovolil koncesijo za ustanovitev nemške banke z glavnico 200.000 funtov šterlingov za dobo 30 let.

Dnevne vesti.

Mestni svet tržaški je imel predsinočnjim javno sejo. Najprej je mestni svet brez razprave odobril sklepnii račun mestne uprave za leto 1905. Zaključne številke kažejo rednih dohodkov 10.296.266'62 K, rednih izdatkov pa 10.068.189'91 K; izrednih dohodkov 1.171.461'05, izrednih izdatkov 1.711.661'90 K. Potem je prešel zbor v razpravo o proračunu za leto 1907, oziroma o predlogih municipalne delegacije in finančnega odseka za pokritje potrebnih mestne uprave za leto 1907. Ti predlogi so bili vsprejeti. Predno so prešli v razpravo o proračunu za leto 1908 so razpravljali o drugih točkah dnevnega reda. Sklenili so, da se glavno poslopje nekdanje zastavljalnice priredi za namene nameštanja vojakov. Z 18 proti 17 glasom so sklenili, da se vprašanje gradnje električnega tramvaja do državnega in do južnega kolodvora pusti, za sedaj nereseno, dokler ne pregleda načrtov novega Tramvay novi železniški tehnik, ki se ima imenovati. Odobril se je pa načrt rečene družbe za podaljšanje tramvajske proge do sv. Ivana. Dovolil naknadni kredit 1923 K 62 stot. za uravnalo obzidja okolo cerkve sv. Jakoba. Hvaležnostjo se je vsprejel legat pokojnega barona Ralli Pavla za zgradbo paviljona za bolnike, ki trpe na kroničnih boleznih. Župan je prijavil, da je dobil od rodbine Rallijeve obvestilo, da hoče podariti še 20.000 K v isti namen, da se zapuščena svota arondira. Tudi to obvestilo je vzel mestni svet na znanje izrazom hvaležnosti.

Tajnik dr. Sversich je prečital na to spomenico asistentov in sekundarjev v mestni bolnišnici, s katero prosijo, naj se hitro reši prošnja za zboljšanje njihovega položaja. Svet. M. Orpurg o je naznanil, da je komisija za higijeno že sestavila svoje tozadevne predloge. Ti pridejo na dnevni red prihodnje seje.

Začela se je razprava o proračunu za leto 1908. K poročilu o troških za bogočastje in cerkvene slovesnosti se v glavni razpravi ni nikdo oglašil za besedo in so prešli takoj v podrobno razpravo.

Določili so svoto za 'najetje dijurnistkinj za evidenco volilnih list v smislu novega volilnega zakona za državni zbor. Prispevek občine za novo industrijalno sodišče v Trstu

se poviša za 8000 K. Določili so redne prispevke za starinski muzej v znesku 6000 K, in izreden prispevek 3000 K. Za 4 občinske ljudske knjižnice so dovolili 8000 K. Na predlog svet. Ravasinija so določili 2300 K za poboljšanje plačila poljskim čuvajem, ki znaša sedaj 2 K na dan. Odalej bodo dobivali 50 stot. več. O točki „mestni gasilci“ se je oglašil za besedo svet. Alojz Goriup, ki je omenjal požara, nastavšega te dni na Proseku. Položaj je postal resen, ker je manjkalo vode, brizgalnica ni funkcionirala in je bilo tudi drugo gasilno orodje nerabljivo. Govornik je zahteval, naj se poskrbi za boljše gasilno službo. Svet. Doria je naznanil, da je municipalna delegacija najela na Proseku nov lokal za shrambo novega gasilnega orodja, ki se nabavi za Prosek. Svet. Ivan Goriup pa je menil, da bi bilo z ozirom na važnost, ki so jo zadobile Opčine, umestno, da se tam ustanovi gasilna postaja. Poprej, dokler ni bilo vode, taka postaja res ne bi bila imela pomena. Sedaj pa je vode dovolj. Ne stavlja nikacega predloga, ampak priporoča samo.

Ob točki „ceste in sprehajališča“ se je oglašil za besedo svet. Alojz Goriup. Povdarjal je, da se je do leta 1872 pripoznavala potreba poti, ki vodi od tako imenovane ceste na Kontovelj in one, ki vodi od Proseka v Grljan. V zgornji okolici in tudi na Proseku je letoviščarjev iz mesta in zato je v splošnem interesu, da se omogoči čim komodnejši dohod do morja in do kopaljšč. Pred leti se je reklo, da bi poprava te poti stala 8000 K. Lani pa je tehnični urad izračunal, da ta svota ne bi zadostovala ter je obljubil, da prouči stvar. Govornik je vprašal, kakova svota bi bila potrebna? Inženir Boccasini je odgovoril, da ne more niti približno imenovati kake svote, ker ni nikacega načrta. Trošek bo odvisen od eventualnih zahtev pesestnikov za zemljišča ki bi jih morali odstopiti za uravnalo te ceste. Povabil je svet. Goriupa, naj se omeji na primerno priporočilo.

Svet. Ivan Goriup je pripomnil, da se mu je tudi lansko leto tako priporočilo. Zato hoče staviti poseben konkreten predlog, da naj se določi svota za to cesto. Posl. Venezian je podpiral Goriupov predlog, pripoznavši, da ona cesta ne bi toliko služila okoličanom, kolikor meščanom sploh. Omenjal je, da je ravnatelj tehničkega urada svojedobno proračunal potrebno svoto na 10.000 K za uravnalo rečene ceste. Predlaga, naj se svota za uravnalo cest v okolici poviša na 10.000 K, ki naj se porabijo za uravnalo poti od Proseka do morja. Ali, če tudi mestni svet stavi to svoto v proračun, naj se — je rekel Venezian — ne misli, da ne ta poprava takoj izvede. Predlog Venezianov je bil vsprejet. Ko so bili vsprejeti še nekateri naslovi proračuna, so razpravo prekinili, ker je bila ura že pozna. Razprava se je nadaljevala sinoči.

Včeraj se je nadaljevala razprava o občinskem proračunu ter se je dovedla do konca. Dr. Slavik je govoril k različnim točkam ter na zadnje izjavil v imenu okoličanskih poslancev, da bodo poslednji glasovali proti proračunu. Ko je še odgovarjal dr. Venezian, je dal župan proračun na glasovanje v tretjem čitanju ter se je isti vsprejel z vsemi glasovi proti glasovom okoličanskih svetovalcev. Obširneje poročilo prinesemo jutri.

Italijanske sleparije. Kakor znano je slavila Italija pred malo dnevi stoletnico rojstnega dne Garibaldija. Ali neverjetno je, kako se je v Italiji in se še dan na dan slepari s tem imenom. Tako je n. pr. v nekem boju pri Mentani (blizu Rima), kjer se je Garibaldi boril, ostalo 1000 mrtvih iz njegove vojske. Pred malo časa pa je — v spomin 40-letnice te bitke — italijanska vlada pozvala še živeče vdove po teh 1000 padlih Garibaldiincev. Vsakdo poreče, da jih po 40 letih mora biti zelo malo. A veste, koliko vdov se je oglasilo?! Nič manje, nego 4800! Povsodi po svetu je brezvestnih špekulantov, ali da bi se po 1000 vojakov čez 40 let oglasilo... 4800 vdov, kaj takega je res preznačilno za javno moralo v Italiji!

Smrtna kosa. Iz Gradca je došla brzojavna vest da je tamkaj na dopustu nabazajoči se gosp. dr. Lippert, viši komisar tukajšnjega namestništva, nenadoma umrl zadet od kapi.

Pokojnik je bil kakor uradnik zelo vesten, uljuden in vsestransko postrežljiv, a kakor človek nadvse blaga duša. Ako tudi po rodu in vzgoji Nemeč, pričel se je bil jako lepo našemu jeziku in je Slovence jako spoštoval.

Pokojnik, ki mu je bilo še le 37 let, je bil poročen s hčerko bivšega naučnega ministra in poznejšega predsednika višjega deželnega sodišča tržaškega, ekscelence pl. Kindingerja. Z dr. Lippertom leže v grob eden najboljših uradnikov politične uprave. Poštenjaku bodi zemljica lahka!

Iz finančne službe. Carinski revidenti Mihael Keršovani, Julij Oswald, Sigmund Ratzler in Jakob Fontana so imenovani carinskimi nadzorniki v področju finančnega ravnateljstva v Trstu.

C. kr. avstrijske državne železnice. Dne 10. julija se za letošnje sezone, t. j. do vštetelega 10. septembra, na novo prične pravilno odpravljanje oseb in potne prtljage s cestnimi vozili med Zellom na jezeru in Bruck-Fuschom z ene strani, in črez vas Fusch v Ferleiten, z druge strani. Direktno odpravljanje oseb se izvršuje sedaj samo na

podlagi društvenih vozni listov. Med Ferleitenom in železniškimi postajami se prtljaga naravnost ne odpravlja.

Dajmo jim lekcijo o konštrukciji italijanskega jezika. Kakor je že znano je pokojni baron Pavel pl. Ralli zapustil tržaški občini 100.000 kron, katero svoto naj občina vporabi v zdravstvene svrhe. Sin pokojnega barona Rallija je pa določil, naj občina s to svoto zgradi paviljon, v katerega naj se vsprejmeljejo v negovanje bolniki, trpeči na srčnih boleznih. In občina je seveda hvaležno vsprejela svoto in tudi določilo o vporabi svote. Da pa dajo trajnega izraza tej hvaležnosti, so gospoda sklenili vzidati nad glavni vhod v paviljon marmornato ploščo se sledečim napisom, ki smo ga čitali v „Independentu“.

QUESTO PADIGLIONE INTITOLATO DAL BARONE PAOLO DE RALLI FU ERETTO DAL COMUNE DI TRIESTE AD ACCOGLIERVI I SOFFERENTI DI MALATTIE AL CUORE

PER VOLONTA' DEL FIGLIO CHE . . . . .

Torej bo paviljon za: „trpeče na srčnih boleznih vsled sinove volje“. Vsaj tako se mora namreč razumeti stilizacija tega napisa, ki jo je menda zakrivil

Na skupščino „družbe sv. Cirila in Metodija! Vsak dan je čitati po listih pozive vodstva „družbe sv. Cirila in Metodija“ naj se pokrovitelji in podružnice priglase za udeležbo na skupščini. Malo pa je čuti o tem, kako se le-ti odzivljajo uljudnemu vabilu. Kolikor nam znano, je edino moška podružnica tržaška pravilno oznanila 3 delegate, namreč gg. dr. Abrama, Arharja in Engelmana. O podružnici na Greti, o ženski podružnici v Rojanu, o podružnici v Sv. Ivanu in celo o ženski podružnici tržaški ni čuti ne glasu. Zadnji čas je, da skličejo te podružnice občne zbere in izbero ter centrali naznanijo zastopnike. Saj potem lahko ti zastopniki naprej pooblaste take, ki bodo res imeli čas iti 6. avgusta v Bohinjsko Bistrico. Pa tudi o pokroviteljih, ki jih Trst šteje obilo, ni čuti glasu. Ne bi bilo za narodni Trst dobro znamenje, če bi se na skupščini zborovalo brez njegovih zastopnikov.

Za orožnike, ki nad 20 let služijo v orožniškem zboru, je ustanovljena šesta stopnja službene doklade v znesku letnih šest sto kron.

Za slovensko šolstvo. V seji državne zbornice dne 16. t. m. predložil je in priporočal hrvatski in nemški državni poslanec Matko Mandić kakor predsednik „Delavskega podpornega društva“ v Trstu prošnjo tega društva za ustanovitev slovenskih ljudskih šol v tržaškem mestu, za slovenske srednje in strokovne šole in konečno za slovensko vseučilišče.

To lepo sestavljeno prošnjo priobčimo jutri.

Znamenita desetletnica. Od sv. Marije Magdalene spodnje nam pišejo: Predminolo nedeljo smo slavili za naše razmere znamenito desetletnico. Deset let je minolo, odkar deluje tu (pri sv. Ani) naše Obrtniško društvo. In sicer najuspešneje. Dokaz temu je, da je v tej dobi kupilo lastno hišo in jo popolnoma izplačalo. Lahko se reče, da moremo šteti to našo zadrugo med najsolidnejše v gospodarski organizaciji naše okolice. Vspesno nje delovanje je razveseljivo tem bolj, ker so posledice temu vidne in tolažljive tudi v narodnem pogledu. V obsežju, kjer človek nekaj ni imel lokala, kjer bi mogel nemoteno spregovoriti slovensko besedo, je ljudstvo danes vsaj po veliki večini narodno vzbujeno in je tudi v omiki jako lepo napredovalo. To se je posebno pokazalo predminolo nedeljo na veselici in proslavo desetletnice. Ponos in veselje sta se jim izražala na lici in svojemu narodnemu navdušenju so dajali izraza ob vsaki pevski in glasbeni točki, posebno pa ob lepem govoru vrline našega g. Antona Miklavca, ki je v toplih besedah hvalil delovanje društva in umno in racijonarno gospodarstvo, ki vlada v njem. Na to se je g. Maks Cotič spominjal nekdanjega delovanja tržaških in okoličanskih Slovencev ozgoly idealnem navdušenju. Razsodni rodoljubi, ki ne mislijo samo od danes do jutri, so se skrbjo gledali v bodočnost, vedoči, da istotako, kakor posamičen človek, tudi narod ne more živeti od samega navdušenja. Človeku treba tudi kruha — narodu treba čim trdneje moralne pozicije. Današnje slavnosti pa se more veseliti tudi trezen in računajoč rodoljub. Tudi tržaški in okoličanski Slovenci so uvideli še o pravem času, da s političnimi in narodnimi borbami za pravico naroda se mora vsprejeto tudi gospodarska organizacija, ker ta poslednja daja še zanesljivo oporo političnim in narodnim borbam. Danes je, hvala Bogu, že mesto in vsa okolica preprečena za gospodarsko organizacijo, ki — to se umeje — ni še popolno, a se polagoma sicer ali neprestano spopolnjuje. V gospodarskem delu je naša rešitev. Vzroka je torej dovolj, da se sleherni rodoljub iskreno veseli te desetletnice, a dolžnost naša je, da se danes hvaležno spominjamo mož, ki vodijo to društvo toli spretno na poti do vspehov. Govornik je napil tem možem in vsemu društvu.

Udeležba je bila naravnost ogromna. Vsi vrtni prostori, ki so bili bogato odličeni s trobojnicami, so bili natlačeni. Svirala je domača godba in je peval popolni možki zbor

društva „Slava“. Godbo in pevce je občinstvo obsipalo s pohvalo. Na večer so so prižigali umetni ognji ob veselem vsklikanju in ranjanju občinstva.

Na tem mestu pa kličemo še enkrat društvu: Živi, rasti in krepki se!

Imenovanje v deželni zdravstveni službi. Viši okr. zdravnik dr. Ludovik Berger je imenovan deželnim zdravstvenim nadzornikom za Primorsko, okrajni zdravnik dr. Guido vit. Beden v Trstu pa višim okrajnim zdravnikom.

Dvojna mera Z ozirom na notico, objavljeno včeraj pod tem naslovom, smo prejeli:

Prosi se slavno uredništvo, da vsprejme v svoj list sledeče pojasnilo o včerajšnjem članku iz Šklednja:

Tudi slovenski kapelan je imel namen pogostiti slovenske otroke prvega sv. obhajila in je bil že ukrenil vse potrebno. A prišlo je drugače. Par dni pred obhajilom slov. otrok je naznanil g. župnik škedenjski slovenskemu kapelanu, da bo imel on sam sv. mašo in prvo sv. obhajilo. To je silno užalostilo slov. kapelana, ki se je sam trudil z otroci in je tudi želel, da jih sam obhaja.

V včerajšnjem poročilu iz Šklednja se glasi, da se ne ve, kedo je dal ukaz, naj se vrnejo domov deklice, ki so bile namenjene na izlet v Lipico. Ta prepoved je prišla od g. župnika. [Slovenski kapelan je dan pred izletom prosil g. župnika dovoljenja za izlet, a ta mu ni hotel dovoliti.

In da-si mu je slovenski kapelan povedal, da je že naročeno kosilo, je g. župnik vendar vstrajal pri svoji prepovedi. Tako je moral drugo jutro slov. kapelan zbranim otrokom žalostnega srca javiti vest, da se ne gre v Lipico. Da je 8 otrok brez nadzorstva šlo v Miramir, za to ne zavedlje nobenega krivda, kjer je slov. kapelan opominjal otroke, naj se mirno vrnejo domov in je šela potem zaznal za izlet teh osem deklic.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da teh dogodkov ni kriv narodnostni moment ampak le ravnanje g. župnika. V tej svoji žalosti je izgubil vse veselje in tudi pogostitev slov. otrok je odpadla. Torej to ni nikaka dvojna mera, ker kakor italijanski tako je tudi slovenski kapelan hotel na svoje stroške pogostiti slov. otroke. Da se je pa ta pogostitev opustila, temu ni krivo dejstvo, da so bili eni otroci italijanski, drugi pa slovenski, ampak temu je krivo le neljubeznivo ravnanje g. župnika do slov. kapelana.

Da so se pogostili italijanski otroci v hiši vaškega ravnika, to je le slučaj, ker stanuje italijanski kapelan ravno v isti hiši.

Žalostne vesti nam prihajajo iz Rocola. Poročajo nam namreč: Dne 3. t. m. je prihrumela nad vas grozna nevihta s točo, ali drobnob. Nevihta je trajala od 8. ure zjutraj skoraj do 9. ter je napravila škode toliko na grozdju, kolikor na zelenjavi in sicer je bila v smeri od ulice Rossetti proti Katinari škoda vedno večja. Nu, potem sta se toliko grozde kolikor zelenjava vendar nekoliko zopet popravila. Ali, o nova nesreča! Dne 20. t. m. okolo 9. ure zvečer so se začeli zbirati nesrečonosni oblaki, ob četrtna deset je jela padati grozna toča tako silno, da nam je v desetih minutah pokončala blizu ves naš trud vsega leta. Dne 3. t. m. nam je nevihta vzela približno četrti del, zdaj pa nad polovico, tako, da nam je v gori označeni smeri ostal, da ali ne, četrti del letine. To je prava katastrofa za ubogega kmeta! Kam naj se obrne? Delavec, roko-delec je zavarovan za slučaj nezgod! Ali vbeži kmet?! Ta je zapuščen, brez pomoči.

Morilec kočijažev aretovan.

Policija je slednjič na podlagi tehtnih dokazov aretovala človeka, o katerem se z vso gotovostjo trdi, da je morilec obeh kočijažev. Mi smo o tem aretovanju vedeli že predinočnjim, a na izrecno željo ravnateljstva policije nismo tega priobčili v včerajšnjem listu. Policija je dotičnika — ki je 22 letni mizar Karol D. T., rojen v Trstu — pristojen v Videm v Italiji — aretovala predvčerajšnjim pod večer. Ob enem je bil aretovan tudi njegov brat Marij, proti kateremu stoji baje dokazi, da je skriv v teh groznih zločinih. Posebno vspešna da je bila hišna preiskava, ki je bila izvršena na stanovanju aretovancev v neki hiši v ulici Media.

Na razpolago imamo množino podatkov, ali ne smemo jih objaviti, dokler preiskava ne dovede do absolutno gotovih rezultatov. Mislimo pa, da se to zgodi morda še tekom današnjega dne, in v tem slučaju prinesemo jutri najobširnejše poročilo, kako da je policija prišla morilcu na sled in kako da se je izvršilo to aretovanje.

TEŽAŠKA MALA KRONIKA.

Aretovan je bil včeraj neki Alojzij B., stanujoči v ulici delle Sette Fontane, in sicer na zahtevo Frana Gustinčiča, kateremu da je pred dvema dnevnoma vkral zastavni listek, na katerega je Gustinčič za 17 kron zastavil zlato uro in srebrno veržico.

Neznani tatovi. Trgovec s pohištvo Pavel Gastwirth, ki ima svoje skladišče v prithlju hiše št. 5. v ulici della Madonna, je prijavil včeraj na policiji, da so tekom predminole noči neznani tatovi skušali vlomiti v njegove skladišče, a da se jim to ni posrečilo.

— Kočijaž Alfred Rusijan, ki je v službi pri stavbenem podjetniku Ivanu Gollina, je prijavil, da so mu neznani tatovi vkradli več parov uzd, v skupni vrednosti 50 kron.

Smešnica. Neki list je nastopno poročal o spuščanju v morje neke ladije: — Včeraj je bila srečno spuščena v morje novozgrajena ladija. Ladiji je bila za kumico nežna hčerka našega gospoda župana. Ta ima 1200 tonelat.

Koledar in vreme. — Danes: Kristina, devica in mučenica; Ratimir; Preda. — Jutri: Jakob, apostol; Bojedrag; Ljepava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Narodna delavska organizacija“ s sedežem v Trstu. Bilo srečno!

Tamburaški odsek „Kola“ vabi vse gg. tamburaše in tamburašice na skupno vajo, ki se bo vršila v petek dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, ul. S. Francesco št. 2. I. nadst. Sprejemajo se novi tamburaši.

„Slovensko pevsko društvo“ opozarja svoje pevke in pevce na pevsko vajo, ki se vrši danes ob 8. in četrti uri zvečer v „Delavskem podpornem društvu“.

Vesti iz Goriške.

Shod slovenske kmetijske stranke na Goriškem. Pišejo nam: Shoda te stranke, ki se je vršil minolo nedeljo, se je udeležilo kakih 150 ljudi. Shod je sklical števverjanski župan Josip Klanšček. Prvi je govoril Ivan Mermolja iz Vrtojbe, ki je pojasnjeval program kmetijske stranke ter svaril ljudi pred na novo ustanovljajočimi se kmetjskimi zvezami. Govornik je naglašal, da kmečke zveze ustanovlja jedna prejšnjih političnih strank z namenom, da bi preprečila samostojni nastop kmetov. Zato pa naj se nikdo ne da slepiti od onih, ki ustanovljajo te kmečke zveze, v katerih bi vladala volja družih stanov, a kmet bi bil zapostavljan.

Na to je govoril dr. Dermastija kakor zastopnik „Kmetijske zveze“. Pripravljenih je imel kakih 10 ljudi iz Cerovega, ki so brupno odobrvali njegova izvajanja dočim so drugi zborovalci odločno prigovarjali. To pa je ono deseterico tako razsrdilo, da so se začeli zaganjati v druge zborovalce in jih zmerjati z liberalci! Dr. Dermastija ni mogel nadaljevati svojega govora zaradi velikega hrupa, na kar je predsednik zaključil shod. Ob odhodu je dr. Dermastija zaklical med svojimi ljudmi: „Da, da, cerkve pojdite razdirat!“ — kar je zborovalce še bolj požgalo, da dolgo ni bilo konca kričanju.

x Draginja vode v Gorici. Na Koreniju sta dve krēmi s hlevi za živino, ena pri Rajhu, drugi pri Attemsju. Pred malo časom je hlapec prve točil na vodnjaku potrebno vodo za živino. Nekdo ga je naznanil in magistrat ga je kaznoval na dve kroni, katere je hlapec tudi plačal. Pred tremi dnevi je lovil vodo zvečer hlapec druge krēme; drugi dan dobil je najemnik hitro nalog, naj plača kazen dveh kron. Ta se je pa vstavil, da ne ve o ničemer in da torej tudi nič ne plača. Magistratov uslužbenec mu je pribil na to na vhodna vrata krēme plačilni nalog, katerega pa je kmalo po tem nekdo. menda drugi magistratov uslužbenec odtrgal.

Zdaj je vprašanje, po katerem zakonu ali odloku je magistrat opravičen kaznovati v takih slučajih? Voda teče; ako je nikdo ne lovi, gre v bassin in je tako izgubljena. Zakaj bi si jo torej hlapci ne smeli poloviti za živino, ki jo imajo v oskrbi? Od župana, deželnega in državnega poslanca dr. Maranija, oziroma njegovega namestnika Bombiga, zahtevamo pojasnila, ker to ne gre, da bi se slovenske davkoplačevalce tako in po krivici šikaniralo in globilo!

x Javna varnost je v Gorici prav na slabem, vedno se sliši o tatvinah, pretepih in drugih takih stvarih. Ako se rabi kakega varuha javne varnosti, se ga prav težko dobiva. Temu pa stražniki niso krivi, saj so vedno na nogah in store, kar je v njih moči, ampak premalo jih je. Kaj morejo storiti ob tako obsežnem delokrogu, kakor ga imajo c. kr. redarji v Gorici?! 20 mož z dvema nadzornikoma, ki delajo službo? Število redarjev se more vsakakor izdatno pomnožiti. Policijsko vodstvo v Trstu bodi o tej priliki tudi opozorjeno na okolnost, da redarje, ki službujejo v Gorici, nekoliko preveč prezira. So med njimi možje, ki imajo že dvanajst let službe, pa še niso povišani v razred prve vrste. Saj opravljajo svojo težko službo tudi v Gorici, zakaj jih torej ne vpoštevati, ker se jim godi krivica?

C. kr. glavarstvo v Gorici. Prejeli smo: Z ozirom na Vašo notico dne 12. julija med goriškimi vestmi pod gorenjim naslovom, prosim Vas v interesu resnice za blagohotno priobčenje sledečih vrstic.

Kakor dotični rezervist, ki je omenjen v oni notici, moram povedati, da nista kriva c.

kr. glavarstvo v Gorici, posebno pa ne gosp. evidenčni oficijal, da nisem bil oproščen orožnih vaj. Žal mi je, da je bil dotični g. evidenčni oficijal, kateremu ne morem ničesar predbacivati, zaljen na svoji časti.

Dotični rezervist.

Vesti iz Istre.

Razpisana služba. Pri c. kr. okr. sodišču v Puli je razpisano mesto kancelista XI. čin. razreda.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 23. julija:

Lutz R., inžener PULA; Fischer R., učitelj, WEISENFELD; Loichtmann W., učitelj, BUDIMPEŠTA; Perova, zasebnik, MONAKOVO; Wolf A., trgovec, DUNAJ; Niemetz F., posestnik, BLEI, BURG; Farkas A., posestnik, Max E., zdravnik in Wittke F., uradnik, DUNAJ; Bojensko B., zas. REKA; Ritter J., zasebnik, Schultze P., uradnik, BEROLIN; Turner V., posestnik, Balog S., posestnik, ZAGREB; Babnik J., trgovec, Sarabon A., trgovec, Rozmann A., trgovec, LJUBLJANA; Gruschonig E., potovalec, MARIBOR; Winter F., častnik, KOTOR; Zárecký V., uradnik, Viskovitz K., posestnik, PRAGA; Wolfartsberger J., trgovec, SIEYER

E XIV 1566/7

Dražbeni oklic.

Dne 10. septembra 1907 ob 10. uri dopoldne se bo vršila pri spodaj označenem sodišču v sobi št. 43 **dražba** tab. št. 2344 d. ob. Trst-mesto (nove hiše ulica Fontana št. 14) Vrednost znaša kron 158-896 in najmanjši ponudek kron 79-448.

C. kr. okraj. sodnija za civ. stvari Trst

oddelek XIV.

dne 18. julija 1907.

MACHINE & Co.

Koncesijonirana pisarna za **trgovske informacije**

in iztirjevanja

ulica Vincenzo Bellini št. 13.

Dopisniki vseh mestih sveta.

Velika Pohištva

Pohištvo svetlo in temno, spalne in jedilne sobe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, slike zrcala, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudeče table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

Komisijsko in agentursko podjetje

VEKOSLAV PLESNIČAR, Trst

ulica Gaetano Donizetti št. 5

Zastopnik z zalogo užgalic družbe sv. Cir. in Metodija, testenin tovarne Znidaršič & Valenčič, čokolade, praške gnjati ter raznih drugih predmetov.

: : Nova zastopstva še vedno sprejemajo : :

Vdobe se tudi potom mojega podjetja najzanesljiveje informacije iz trgovskih krogov.

Kdor hoče zdrav biti „Cleo Fruktol“ (sadni sok) mora piti!

Irgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11

VELIKA IZBERA perkala, batista in zefirja. Blago v barvah in črno za gospe, moderci in drobnarine. Srajce za moške, bele in barvane majo, ovratnike, zapestnice, ovratnice (cravate) in izdelano blago za delavce. Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. Najvsepešneje sredstvo proti DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakob in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzročja ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K frankoj pošiljnice in zavoj.

Tovarna pohištva v TRSTU
ulica della Tesa št. 48
Aleksandra Lovi Miramir
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

N° 4711

HONEY JELLY
FOR SOFTENING THE HANDS FACE AND SKIN

Nova toaletna krema

proti nečisti polti, zagoreli in suhi koži.
Edini izdelovalec:
Ferd. Mühlens, c. kr. dvorni zalagatelj
KOLONIJA o/R. — Podružnica: DUNAJ IV, Heumühlgasse 3.
Dobi se v lekarnah, mirodninoh in parfimerijah.

Kdor želi dobro kapljico:

namizno vino iz najboljih dalmatinskih kleti; vino istrsko, desertno vino iz leta 1897; šumeči refošk, zadarski maraskin, luk-sardo itd. — tropinovec, pristno olje iz oljk, likvorjev in špirita, naj se obrne na Zalogo, ulica Farneto 3

„Al Progresso Dalmato“

Via Farneto št. 3

Giulio Zanolla
krojačnica
TRST — ulica Torrente 3a
Izdeluje po meri. — Moderni kroj.
Točna izvršitev. — Cene zmerne.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počitaj & žigi

HOTEL BALKAN

Vesti iz Kranjske.

Velik vihar s točo so imeli v litijski okolici minolo soboto proti večeru. Toča je napravila mnogo škode. Mnogo škode je istega dne napravila toča tudi v Logatcu in okolici.

Tujcev je na Bledu mnogo več nego druga leta. Bohinjska železnica je izlasti Italijanom odprla pot v gorenske kraje. Tudi Hrvatov, Čehov in Madjarov je mnogo. Pogajanja glede nakupa blejskega gradu in jezera se baje še vedno vrše med Kranjsko deželno in sedanjim posestnikom Muhrom.

Vesti iz Stajerske.

List „Slovenski trgovski vestnik“, ki ga izdaja slov. trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani, je postal tudi glasilo „Slovenskega trgovskega društva“ v Celju.

Občinske volitve v Trbovljah. Letos se bo na občinskih volitvah v Trbovljah bil hud boj za občino. Nemci se pripravljajo, da bi izkoristili medsebojne razprtije v slovenskih vrstah in naskočili z vsemi silami to največje slovensko občino na Spodnjem Stajerskem. Gre se za II. in III. razred; prvi je itak radi rudnikov in tovarn nemška last.

Maturo na mariborski gimnaziji je izmed 48 osmošolcev napravilo 45, od teh 10 z odliko. Med odličnjaki je 8 Slovencev.

Razne vesti.

Grozno dejanje ciganov. Pri vasi Alberti Irsa v peštanski županiji so bili pred par dnevi umorjeni krčmar Štefan Čermak, njegova žena, 17 letna hčerka in kočijaž. O tem umorstvu poročajo še nastopno: Mnogoštevilno orožništvo na konjih in peš križa po okolici, ne bi li našlo morilce, toda brez uspeha. Vse verjetneje postaja, da so ta grozni čin izvršili cigani. Soproga krčmarjeva je bila zadušena s turistiško srajco. Najgroznejše je bila umorjena 17-letna hčerka umorjenih soprogov. Nesrečna deklica je bila najprej na živinski način onečaščena, potem na nečloveški način umorjena. Na vratu so konstatirane globoke rane od noža, a na doljnem telesu je bilo sedem globokih ran od bodala. Umorjene žrtve so bile pokopane ob mnogoštevilni udeležbi. Orožniki so že naleteli na neko bando ciganov, ki so jih aretirali in odvedli v Kečkemet. Drugo bando, ki je zelo sumljiva, so zalotili v Abonijskem gozdu. Obstojala je iz 60 oseb. Pri enem ciganu so našli 450 kron bankovcev, ki so imeli krvave madeže. Bando so odvedli v Monor, kjer jih je zaslišala policija.

Nadalje poročajo iz Budimpešte od 23. t. m.: Orožniki so v Solnoku aretirali četo 19 ciganov, ki se jih na temelju različnih indicij smatra za morilce štirih oseb v Alberti Irsa.

Dolžina in višina morskih valov. Pred letom so iznašli napravo, s katero se lahko določa dolžina in višina morskih valov. Na morski gladini dosežajo valovi le višino 13 metrov. Valovi, ki se zaganjajo ob navpično pečino ali steno, narastejo do višine 32 metrov. Navadna dolžina valov je 50 do 100 metrov, vendar se pojavljajo tudi do 800 metrov dolgi valovi.

Avtomobil skozi Afriko. Angleški list „Daily Mail“ je organiziral vožnjo z avtomobilom preko Afrike. Na avtomobilu bo potoval častnik Graetz, ki je pred nekoliko dnevi odpotoval v Nemško Afriko, odkoder se napravi na pot.

Šolarji v gosteh pri grofu Tolstem. Ruski listi poročajo o zanimivem izletu, katerega je napravilo 800 šolarjev na dvorec grofa Tolstega. Velika truma otrok je odšla dne 10. t. m. v spremstvu starišev, učiteljev in vzgojiteljev iz Moskve v Jasno Poljano. Ko so dospeli do meje grofovih posestev, jih je Tolstoj s svojo rodbino in z gosti, ki so pri njem na letovišču, pristrčno pozdravil. Grof Tolstoj, ki je izgledal jako čvrsto, je izrazil svoje veselje, da vidi otročiče pri sebi, in jih pozval, naj se poslužijo njegove hiše kakor bi bili doma. Ko so otroci tožili, da jim je vroče, jih je povabil grof na kope v rečici Voronki. Sam je peljal dečke skozi krasen gozd k rečici. Grof je ostal na bregu in je z vidnim veseljem gledal, s kako slastjo vrvé dečki po hladni vodi. Po kopeli so se vrnili dečki v dvorec, kjer so jih po oddelkih bogato pogostili. Po zajutru so se šle kopat deklice pod nadzorstvom grofice. Potem ko so si izletniki ogledali še krasni park in druge zanimivosti na Jasni Poljani, so se velezadovoljni in med navdušenimi ovacijami na Tolstega vrnili v Moskvo.

Nemške izgube v Južni Afriki. Nemški generalni štab je izdal zaključne podatke k spisu „O bojih nemškega vojaštva v južno zapadni Afriki“. Ti podatki poročajo, da je prišlo v dobi od 25. oktobra 1903 pa do 8. februarja 1907 do 295 prask, in sicer 88 s Hereri in 207 s Hotentoti. Nemške izgube v teh bojih oziroma vsled slučajnih nezgod znašajo 676 mrtvih (62 častnikov in 614 mož) ter 907 ranjenih (89 častnikov in 818 mož.) Razun tega se pogreša še 20 častnikov in 74 mož, katere se mora torej šteti zamrtve. Vsled raznih boleznij je umrlo 26 častnikov in 663 mož. V primeri s številom ranjenih je tevilno mrtvih zelo veliko.

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo: nastotnikane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Na prodaj je hiša s kmetijo v Štanjelu na Krasu. Obrniti se je na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Štiridesetletni c. kr. služabnik bi se rad poročil z gospodično, ali udovo od 36 do 40 let staro, katera bi imela 4000 kron premoženja. Pisati je pod št. 50 na glavno pošto (postrestante) Trst.

Javni ples priredijo mladeniči v Avberu v nedeljo 28. t. m. v krčmi gosp. Maksa Ukmarja, kjer se toči takozvani kraški refošk. Svivala bo godba iz sv. Križa pri Trstu.

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opravilo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

25% letnih čistih obresti plača trgovsko-denarni zavod privatnim osebam na uloge čez K 1000. Odkaz vaskodobno. Prijave naj se pošilja na „Dioničko društvo“ Zagreb (Postrestante) 810

Krasno letovišče. Za eno ali dve osebi na soba na Gorenskem. Ponudbe pod „Nova hiša“, Postrestante, Podbrezje—Podnart. 8. 5

Meblirana soba čista, zračna odda se takoj, ulica Commerciale 9, III. nad., levo, vrata 37. 835

Išče se poštenega dečka ali mladeniča za žganjarjo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Družina v Gorici sprejme učence na stanovanje in hrano, z dobro postrežbo in pod dobrim varstvom. — Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

EDINA PRILIKA
Da se napravi prostor konfekcionirane blag za moške in ženske, prodaja se v skladišču manufakturnega biaga
Vittorio Gasparini fu Giovanni
TRST CORSO št. 34 — TRST
na mestu vso blago, ki se nahaja sočasno v zalogi: platno, mušlin, trliž, perkal, zofir itd. itd. pod tovarniškimi cenami.

Rodolphe Maas, Trst — ulica Farneto 38
Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd.
posebno za žage na paro in mline.
Nitni bombaž za čiščenje strojev.

VERA je najboljša tinktura za lase. V isti ni nikakih škodljivih stvari.
Dobi se plavaloso, kostanjevo, črnkasto, črno barvo.
Steklenica 3.— K v odlikovani lekarni PRENDINI
Pošiljate po poštnem povzetju.

Največa zaloga stekla in porcelana
Popolnoma konkurenčne cene. za domačo rabo in gostilne
Jakob Hirsch
TRST, ulica Cavana 15 (nasproti škofijski palači)
Vrsta vrčka št. 5. Vrsta vrčka št. 4.

EDINA HLADILNA PIJAČA JE:
Sumeči citrat ZIRILLI
Šumeči citrat „ZIRILLI“ od vseh cenjen radi neoporečnih higijeničnih lastnosti, napravi jako prijetno, okusno in hladilno pijačo
Ker se da hitro napraviti in radi svojih dobrih lastnosti ne bi smel manjkati v nobeni družini.
Nobena pijača ni tako zaželjena kakor ta hladilna pijača, posebno pa v poletnem času in v toplih krajih, kjer se jo porabi v veliki množini.
Šumeči citrat „Zirilli“ je, čeprav ni zdravilo, izvrstno sredstvo proti želodčnim boleznim. Slabi tek, duh iz želodca, suhota jezika, bljuvanje in pregrete neha takoj, ako se pije to hladilno pijačo samo kot odžejajočo. Vsi oni, ki slabo prebavljajo, bi morali rabiti ta izdelek, ki nadkriljuje vse druge pijače te vrste.
Zaprto, ki se pojavlja sedaj tako pogostoma, za kar se rabi navadno vsakovrstna mečila, izgine takoj, ako se pije Šumeči citrat „Zirilli“, kateri vzdržuje telo v popolnem redu. Potniki, letoviščarji, oni ki morajo dosti sedeti ali pa so daleč od zdravniške pomoči so vedno preskrbljeni s to pijačo, ki jo rabijo v slučaju zaprtosti ali slabosti, tembolj, ker se ohrani dolgo časa radi zrnate oblike, kar daje možnost, da se nosi vedno pri sebi.
Šumeči citrat „irilli“ je vrhu tega najvspešnejše sredstvo proti morskimi bolezni.
NB. Šumeči citrat „Zirilli“ ni enak drugim izdelkom slabe vrste, katere se prodaja, ampak ima jako prijeten okus, in napravi izvrstno šumečo limonado. Ako se kupuje na drobno, paziti je treba na prevaro; pokusiti je treba, ako ima limonadov okus. V steklenicah nosi znamko tvrde
Telefon št. 1863. Tovarna: Trst, ulica Alessandro Manzoni št. 6. Telefon št. 1863.

Tapecirarska delavnica
Alberto Sencich
Trst, via Ziziano Vecellio št. 4
vsprejema vsako tapecirarsko delo in tudi popraviljanja.
CENE NIZKE.

Restavracija Aurora
Vsaki večer koncert
Mandolinsko društvo s petjem in plesom.
Začetek ob 7. zvečer
in traja do polnoči.
Ob nedeljah od 5. ure pop. do polnoči.

Električno vpoljavo izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

KJIGOVEZNICA
Tovarna trgovskih registrov
Gustavo Tassini & Figlio
Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Santa

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluca em, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Si due Mori“ Trst, veliki trg

Pekarna in slaščičarna
Alojz Gul
Trst, ulica della Caserma št. 17
PRODAJA: 3-krat na dan svež kruh in pošilja na dom ob vsaki uri; najfinjšo moko vsake vrste; vino v buteljkah in likerih.
Sprejema naročila in posluži v določenem času, restavracije, gostilne, krčme in kavarne.
Gene po dogovoru.

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod
Angelo Devetak — Trst
ulica Acquedotto 22 — Tel. 1448

Zaloga ovsa in klaje
Prodaja tudi koruzno perje za postelje.
M. ud. ZERQUENIK
ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo)